

PREKEN, Enebakk, visitasgudstjeneste 4. juni 2023

Hør, Israel! Herren er vår Gud, Herren er én. ⁵ Du skal elske Herren din Gud av hele ditt hjerte og av hele din sjel og av all din makt. ⁶ Disse ordene som jeg pålegger deg i dag, skal du bevare i ditt hjerte. ⁷ Du skal gjenta dem for dine barn og snakke om dem når du sitter i ditt hus og når du går på veien, når du legger deg og når du står opp. ⁸ Du skal binde dem om hånden som et tegn og ha dem på pannen som et merke. ⁹ Du skal skrive dem på dørstolpene i huset ditt og på portene dine.

5 Mos 6,4-9

⁴ Kom til ham, den levende steinen, som ble vraket av mennesker, men er utvalgt og dyrebar for Gud, ⁵ og bli selv levende steiner som bygges opp til et åndelig hus! Bli et hellig presteskap og bær fram åndelige offer, som Gud tar imot med glede ved Jesus Kristus. ⁶ For det heter i Skriften:

*Se, på Sion legger jeg en hjørnestein,
utvalgt og dyrebar;
den som tror på ham,
skal ikke bli til skamme.*

⁷ Altså blir den til ære for dere som tror. Men for dem som ikke tror,
*er steinen som bygningsmennene vraket,
blitt hjørnestein,*

⁸ *en snublestein og en klippe til fall.*

For di de ikke er lydige mot Ordet, snubler de. Det var de også bestemt til.

⁹ Men dere er en utvalgt slekt, et kongelig presteskap, et hellig folk, et folk som Gud har vunnet for at dere skal forkynne *hans storverk*, han som kalte dere fra mørket og inn i sitt underfulle lys.

¹⁰ Dere som før ikke var et folk,
er nå Guds folk.
Dere som før ikke fant barmhjertighet,
har nå funnet barmhjertighet.

1 Pet 2,4-10

Matt 28,16-20

Men de elleve disiplene dro til Galilea, til fjellet der Jesus hadde sagt han ville møte dem. ¹⁷ Og da de fikk se ham, falt de ned og tilba ham; men noen tvilte. ¹⁸ Da trådte Jesus fram og talte til dem: «Jeg har fått all makt i himmelen og på jorden. ¹⁹ Gå derfor og gjør alle folkeslag til disipler: Døp dem til Faderens og Sønnens og Den hellige ånds navn ²⁰ og lær dem å holde alt det jeg har befalt dere. Og se, jeg er med dere alle dager inntil verdens ende.»

God søndag, kjære enebakkinger!

Tirsdag morgen kom vi kjørende gjennom kommunen, kirkefagsjefen, prosten og jeg. Vi hadde lest om kommunen på forhånd, om befolknings sammensetning i alder og bakgrunn, om næring og livsgrunnlag, om skole og helsevesen. Vi hadde studert tall og grafer. Det samme for kirken. Menighetsrådet har levert en innberetning til biskopen der de beskriver utviklingen for folkekirken i Enebakk siden forrige visitas. De peker på gode tall og svake tall, prosjekter som har blitt virkelighet, og prosjekter som må endres eller har blitt avsluttet. Vi syntes vi hadde et godt innblikk i kommunen og kirken gjennom dette.

Så kjører vi gjennom landskapet, og til de tørre talls beretninger legges bølgende, grønne landskap, blanke, glitrende vann, bilveier, sykkelstier og gangfelt med folk på vei til skole og arbeid. Så parkerer vi utenfor Mari kirke, og straks vi åpner dørene, kjenner vi den friske, sprø luften av tidlig sommer. Det er dugg i gresset, liljekonvallene lar morgenbrisen føre sin søtlige blomsterduft mot oss, grusveiene er ryddet av hender som vil godt, og der strekker tårnet på kirken seg mot himmelen. Snart klinger klokka, og kaller oss til morgenbønn. Tall og grafer får kjøtt og blod ved møter med mennesker og steder. Til sammen blir det en stor virkelighet, større enn bare tall kan fortelle, større enn bare erfaringene kan forklare.

Denne søndagen er treenighetssøndag, igjen møter vi tall. Gud er en. Gud er tre i en. En i tre. Det er gjort mange forsøk på å forklare hva treenigheten er. Det er tegnet, streket opp og forklart med ord. Treenighetslæren fant sin form på trehundre-tallet, i en kristen kirke som hadde modnet og som trengte å beskrive sin lære. Treenighetslæren stadfestes da gjennom en trosbekjennelse som kalles Nicenum, på salmebokas nr 979.1, som vi ikke bruker så ofte, men som er en grunnleggende del av den kristne kirkens lære. Her beskrives og utlegges hvordan Faderen, Sønnen og Den hellige ånd utgjør en enhet, samtidig som de er tre.

Treenighetssøndag kommer helt på slutten av festhalvåret i kirkeåret. Det starter første søndag i advent, så feirer vi jul, at Gud ble menneske i Jesus Kristus, vi feirer påske, der Faderen reiser den døde Sønnen Jesus opp og skaper nytt liv, så feirer vi pinse, der Den hellige ånd gis, så alle kan høre om Guds kjærlighet på sitt eget morsmål. Og så kommer treenighetssøndag, denne søndagen, der Guds hele fylde lovsynges og forkynnes. Søndagen kalles også misjonssøndagen, fordi det er nå, når ånden er gitt, at budskapet om frelse, frihet og forsoning sendes til hele verden.

Også hit til Enebakk kom det. I mer enn 900 år har denne kirken vitnet om den treenige Guds nærvær i verden for folket i Enebakk. Til denne kirken har mennesker kommet i glede og sorg, og blitt møtt med ordene: I Faderens og Sønnens og Den hellige ånds navn. Ordene har møtt livet og menneskene, og har for mange blitt hørt til trøst, tro og håp. Mer enn det som kan beskrives med ord. Mer enn det som kan gripes og forstås.

Guds vesen er å være mer enn vi kan gripe og forstå. Maximus bekjenneren sa det allerede på trehundretallet: «Selv om Gud er bortenfor alt, feires av oss som Treenighet og Enhet, er Gud verken tre eller en slik vi forestiller oss når vi tenker tall». Treenigheten er likevel et uttrykk for det Gud er og det Gud vil. Gud er i seg selv et fellesskap. Et samfunn. Og relasjonen mellom Skaperen, frigjøreren og livgiveren gir oss mulighet til å fornemme noe av storheten og mysteriet i Guds vesen. At det handler om Guds drøm for verden. At ingen skal være alene, men alle skal få høre til og leve i fellesskap med andre. Fordi Gud selv er fellesskap i sitt vesen. Og fra det fellesskapet kommer kjærlighet, barmhjertighet, tålmodighet, tilgivelse.

Fenomener som heller ikke kan gripes og fanges med ord. De er alltid *mer enn*. For hvem kan gripe og beskrive kjærlighetens fylde?

Vi forsøker med ord. Men vi vet, i vårt indre, at det alltid er mer enn ord kan fange.

Så har vi likevel fått ord og handlinger som hjelper oss å ta imot og bringe videre Guds kjærlighet.

Dåpen er en slik handling. Ved vannet og ordene som sies ved døpefonten, fødes den som blir døpt på nytt. I alminnelig godt vann, om enn ualminnelig rent her i Enebakk, og med ord som formidler Guds nåde. Guds kjærlighet til mennesket bekreftes, og den dømte sendes til verden for å tjene Gud. Med gode gjerninger, slik Jesus har vist oss. Som lys og salt i verden.

Vi har fått nattverden, det kjærlighetsmåltidet som på nytt og på nytt lar oss smake og kjenne at Gud er god. Iblant får vi kanskje en særlig opplevelse av å berøres av Guds ånd. Noen har fortalt meg om det. Men oftest smaker det som det det er, glutenfritt flatbrød og alkoholfri vin. Likevel tror vi at nattverden formidler Guds nærvær til oss mennesker, og bekrefter vårt fellesskap med Gud og med alle mennesker. Fordi det er ett brød vi bryter, er vi en menneskehet som Guds Sønn har gitt sitt liv for.

Dåpen og nattverden og det forkynte og arbeidende Ordet. Alt er gaver fra Gud som er gitt til kirken slik at hun kan vitne, fortelle, døpe og lære, så stadig nye mennesker kan gjenkjenne Guds kjærlighet i sine liv. Så du og jeg kan kjenne og tro: Her hører jeg til. Her er jeg hjemme, som barn i Guds hus.

Det er kirken i Enebakk sitt oppdrag: Å arbeide på en slik måte at stadig flere gjenkjenner at den treenige Gud er her, midt i det vakre landskapet. Når livet er godt og smiler. Og når det er tøft, og utfordringer og problemer står i kø.

Vi er kalt til å følge etter Jesus, som ser mennesker og setter oss fri, som tjener og tar vare på naturen og som ber og lovsynger sin Far i himmelen.

Jesus sier:

Jeg har fått all makt i himmelen og på jorden. ¹⁹ Gå derfor og gjør alle folkeslag til disipler: Døp dem til Faderens og Sønnens og Den hellige ånds navn ²⁰ og lær dem å holde alt det jeg har befalt dere. Og se, jeg er med dere alle dager inntil verdens ende.

Ære være Skaperen, frigjøreren og livgiveren, som var, er og blir en sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.